

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Η Μάχη της Κρήτης

Εορτασμός 72ης Επετείου

Πρόεδρος

**Παρακαλούμε να τιμήσετε
με την παρουσία σας
τις εκδηλώσεις εορτασμού
για την 72η Επέτειο της
Μάχης της Κρήτης,
σύμφωνα με το πρόγραμμα.**

Ρέθυμνο, Μάιος 2013

Η Αντιπεριφερειάρχης Ρεθύμνης

Μαρία Λιονγή

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ κας ΜΑΡΙΑΣ ΛΙΟΝΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ 72η ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Κάθε χρόνο ο μήνας Μάιος θυμίζει στους Κρήτες σε κάθε γωνιά της γης τους αγώνες και τις θυσίες των προγόνων τους για την ελευθερία και αφυπνίζει τα αισθήματα υπερηφάνειας για την ένδοξη ιστορία του λαού μας.

Το Μάη του '41 οι Κρήτες μαχητές, κάθε ηλικίας, άνδρες, γυναίκες, ακόμα και παιδιά, με όπλο το ελεύθερο φρόνημα και το ψυχικό σθένος, πρόβαλαν ισχυρή αντίσταση στα αήτητα στρατεύματα του Ναζισμού, που εισέβαλαν στο νησί χωρίς να έχουν λάβει υπόψη τους την ιδιαίτερη ψυχοσύνθεση των Κρητών και τη θέλησή τους να υπερασπιστούν την ελευθερία, έστω και υπό άνισους όρους.

Οι επιπτώσεις της Μάχης της Κρήτης υπήρξαν καταλυτικές στην εξέλιξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ενώ οι συνέπειες αναδείχθηκαν καθοριστικές για την ήττα των δυνάμεων του άξονα και την ελευθερία των λαών της Ευρώπης. "Ποτέ τόσο λίγοι δεν έκαναν τόσα πολλά, για τους πολλούς" τόνισε χαρακτηριστικά ο Βρετανός Πρωθυπουργός, Ουίνστον Τσώρτσιλ.

Η Μάχη της Κρήτης έχει μια ξεχωριστή θέση στη ροή των γεγονότων του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Ο Κρητικός λαός έδωσε μαζί με τους Βρετανούς, Αυστραλούς και Νεοζηλανδούς συμμάχους, αγώνα έξω από κάθε λογική, κάνοντας υπέρβαση της ανθρώπινης φύσης, ακολουθώντας τους δρόμους της ψυχής του και της εθνικής του συνείδησης.

Δευτέρα 20 Μαΐου 2013

Ώρα 20:00 Σπίτι του Πολιτισμού

Εγκαίνια έκθεσης με θέμα «Κλικ θανάτου».

Το σκληρό πρόσωπο του πολέμου. Κρήτη 1941 Ανέκδοτο φωτογραφικό υλικό από το αρχείο του Δημήτρη Σκαρτσιλάκη. Διοργάνωση: Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνης, Δήμος Ρεθύμνης και Δημήτρης Σκαρτσιλάκης.

Η έκθεση θα λειτουργεί καθημερινά από Δευτέρα 20 Μαΐου έως Κυριακή 26 Μαΐου 2013 και ώρες 11:00-13:30 & 18:00-21:30

Πέμπτη 23 Μαΐου 2013

Ώρα 11:00 Στέψη του Ηρώου του Άγνωστου Στρατιώτη από μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων, με τη συμμετοχή της Φιλαρμονικής του Δήμου Ρεθύμνης και τη φροντίδα των Διευθυντών των Σχολείων. Συντονίζει η υπεύθυνη για αθλητικά θέματα της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνης, κα Μαρία Παλάση.

Ώρα 12:00 Εορταστικές εκδηλώσεις - ομιλίες στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για τη σημασία της Μάχης της Κρήτης.

Παρασκευή 24 Μαΐου 2013

ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Μνημείο Ελλήνων & Συμμάχων - Θέση «Μυσσίρια»

Ώρα 11:00

Προσέλευση των Επισήμων, των Αρχών και των Βετεράνων πολεμιστών στο χώρο του Ηρώου.

Απόδοση τιμών από Στρατιωτικό Άγημα του 547 Α.Μ.Τ.

και την Φιλαρμονική του Δήμου Ρεθύμνης.

Επιμνημόσυνη Δέηση στο Μνημείο των 110 Μαρτύρων - Εγερτήριο Σάλπισμα - Ονομαστική Αναφορά Τιμής στους εκτελεσθέντες ήρωες.

Κατάθεση στεφάνων - Τήρηση 1' σιγής - Ανάκρουση Εθνικών ύμνων.

Πέρας Τελετής - Αναχώρηση Επισήμων & Βετεράνων πολεμιστών.

Μνημείο Ελλήνων & Αυστραλών Πολεμιστών

«Θέση Σταυρωμένος»

Ώρα 12:00

Προσέλευση των Επισήμων, των Αρχών και των Βετεράνων πολεμιστών στο χώρο του Ηρώου.

Απόδοση τιμών από Στρατιωτικό Άγημα του 547 Α.Μ.Τ.

& της Φιλαρμονικής του Δήμου Ρεθύμνης

Επιμνημόσυνη δέηση στο Μνημείο Πεσόντων Ελλήνων και Αυστραλών Πολεμιστών.

Εγερτήριο Σάλπισμα - Κατάθεση Στεφάνων- Τήρηση 1' σιγής - Ανάκρουση Εθνικών Ύμνων. Πέρας τελετής. Αναχώρηση Επισήμων & Βετεράνων πολεμιστών.

Στρατιωτικό Μουσείο στο Χρωμοναστήρι

Ώρα 19:00

Επίσκεψη - Ξενάγηση των Αρχών στην πτέρυγα «Μάχη της Κρήτης» του Στρατιωτικού Μουσείου και προβολή βίντεο με θέμα το χρονικό της Μάχης της Κρήτης.

Σάββατο 25 Μαΐου 2013

ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Μνημείο Ελλήνων Πεσόντων - Θέση «Λατζιμάς»

Ώρα 10:00 Προσέλευση Επισήμων, Αρχών και Βετεράνων πολεμιστών στο χώρο του Ηρώου. Απόδοση τιμών από το Άγημα της Σχολής Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ και την Μπάντα της ΕΛ.ΑΣ.
Έναρξη Τελετής. Επιμνημόσυνη δέηση στο Μνημείο Πεσόντων την οποία θα τελέσει ο Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κ.κ. Ευγένιος.

Προσκλητήριο των νεκρών Εγερτήριο Σάλπισμα - Κατάθεση Στεφάνων.

Χαιρετισμοί από: Την Αντιπεριφερειάρχη Ρεθύμνης, κα Μαρία Λιονή, το Δήμαρχο Ρεθύμνης κ. Γεώργιο Μαρινάκη και τον Πρόεδρο της Πανελλήνιας Ένωσης Μυλοποταμιτών, κ. Σπύρο Τρούλη. Τήρηση Ι΄σιγής - Ανάκρουση Εθνικού Ύμνου.
Πέρας τελετής.

Μνημείο Μνήμης της Μάχης της Κρήτης (πλατεία Δικαστηρίων)

Ώρα 12:00 Προσέλευση των Επισήμων, των Αρχών και των Βετεράνων πολεμιστών στο χώρο του Ηρώου.
Απόδοση Τιμών από Στρατιωτικό Άγημα του 547 Α.Μ.Τ. και της Μπάντα της ΕΛ.ΑΣ.
Επιμνημόσυνη δέηση στο Μνημείο Ελλήνων και Αυστραλών Πολεμιστών - Εγερτήριο Σάλπισμα - Κατάθεση Στεφάνων - Τήρηση Ι΄σιγής - Ανάκρουση Εθνικών Ύμνων - Πέρας τελετής. Αναχώρηση Επισήμων και Βετεράνων πολεμιστών.

Ηρώ Συντ/ρχου Στυλιανού Ι. Μανιουδάκη - Δ.Δ ΑΡΜΕΝΩΝ

Ώρα 18:30 Προσέλευση των Επισήμων, των Αρχών και των Βετεράνων πολεμιστών στο χώρο του Ηρώου.
Απόδοση τιμών από το Άγημα της Σχολής Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ.
και την Μπάντα της ΕΛ.ΑΣ.
Επιμνημόσυνη δέηση - Κατάθεση Στεφάνων - Τήρηση Ι' σιγής.
Πέρας τελετής.

ΔΗΜΟΣ ΑΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ηρώ Μνήμης & Ειρήνης Ελλήνων & Συμμάχων Θέση «Πρέβελη»

Ώρα 19:30 Προσέλευση των Επισήμων, των Αρχών και των Βετεράνων πολεμιστών στο χώρο του Ηρώου.
Υποδοχή των προσκεκλημένων από τον Μητροπολίτη Λάμπης, Συβρίτου & Σφακιών κ.κ. Ειρηναίο, το Δήμαρχο Αγ. Βασιλείου κ. Ιωάννη Πιπεράκη και τον Ηγούμενο της Ι. Μ. Πρέβελη, πατέρα Ιάκωβο.
Απόδοση τιμών από το Άγημα της Σχολής Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ και τη Μπάντα της ΕΛ.ΑΣ.
Έναρξη τελετής - Επιμνημόσυνη δέηση - Ομιλία από τον Αντιδήμαρχο Αγ.Βασιλείου κ. Τσιγδινό Γεώργιο - Εγερτήριο Σάλπισμα - Κατάθεση Στεφάνων - Τήρηση Ι' σιγής - Ανάκρουση Εθνικών Ύμνων.
Πέρας Τελετής.
Αναχώρηση Επισήμων και Βετεράνων για την Ι. Μ. Πρέβελη.
Ξενάγηση των Αρχών και των Επισήμων στους χώρους του Μουσείου της Ι.Μ. Πρέβελη.
Κέρασμα από την Ι.Μ. Πρέβελη.

Κυριακή 26 Μαΐου 2012

ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Ώρα 10:00 Επίσημη Δοξολογία στο Μητροπολιτικό Ναό των Εισοδίων της Θεοτόκου χοροστατούντος του Μητροπολίτη Ρεθύμνης & Αυλοποτάμου κ.κ. Ευγενίου. Απόδοση Τιμών από Στρατιωτικό Άγημα του 547 Α.Μ.Τ. και της Φιλαρμονικής του Δήμου Ρεθύμνης.

Ώρα 10:30 Εκκίνηση αθλητών από το Μνημείο Πεσόντων Μουσσιρίων.

«Δρόμος Θυσίας προς τιμή των Πεσόντων στη Μάχη της Κρήτης». Τμήμα Δοκίμων Αστυφυλάκων Ρεθύμνου

Ώρα 10:30 Άφιξη Επισήμων, Αρχών και Βετεράνων πολεμιστών στο χώρο του Ηρώου του Τμήματος.

Ώρα 10:35 Απόδοση τιμών από το Άγημα της Σχολής Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ και τη Μπάντα της ΕΛ.ΑΣ.

Ώρα 10:40 Αφίξεις αθλητών στο χώρο Μνημείου του Τμήματος.

Ώρα 11:00 Επιμνημόσυνη δέηση στο Μουσολείο του Τμήματος στη Μνήμη των Ηρώων, που έπεσαν κατά τη Μάχη της Κρήτης.
Ημερήσια διαταγή - Προσκλητήριο νεκρών - Κατάθεση Στεφάνων - Τήρηση 1' σιγής - Ανάκρουση Εθνικών Ύμνων.
Απονομή επάθλων στους πρωτεύσαντες αθλητές του «Δρόμου Θυσίας».
Πέρας τελετής.

Ώρα 19:00 Επίσημη Υποστολή της Σημαίας της Πόλης στο Ηρώο του Αγνώστου Στρατιώτη από Άγημα του 547 Α.Μ.Τ.
Τελετάρχη για τις παραπάνω εκδηλώσεις ορίζουμε τον κ. Σταύρο Παλτασίδη, υπάλληλο της Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνης.

Χρονικό της Μάχης της Κρήτης

- 28 Οκτωβρίου 1940** Κήρυξη ελληνο-ιταλικού πολέμου.
- Νοέμβριος 1940** Βρετανικά συμμαχικά στρατεύματα αναλαμβάνουν την άμυνα της Κρήτης. Η 5η Μεραρχία Κρητών μεταφέρεται στην Αθήνα.
- 15 Απριλίου 1941** Μετά από αλληπάλληλες συσκέψεις, το Γερμανικό επιτελείο αποφασίζει την κατάληψη της Κρήτης. Στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του Απριλίου σχεδιάζεται η μεταφορά Ελληνικών και Βρετανικών δυνάμεων από την ηπειρωτική Ελλάδα στην Κρήτη.
- 23 Απριλίου 1941** Η Ελληνική Κυβέρνηση μεταφέρεται στην Κρήτη.
- 25 Απριλίου 1941** Αποβίβαση σημαντικής δύναμης Νεοζηλανδών στην Κρήτη.
- 28 Απριλίου 1941** Υπό την Προεδρία του Έλληνα πρωθυπουργού Ε. Τσουδερού πραγματοποιείται στα Χανιά σύσκεψη της Ελληνικής Ηγεσίας και των Βρετανών αξιωματικών. Ζητείται ενίσχυση για την στρατιωτική προετοιμασία και την αποτελεσματικότερη άμυνα του νησιού.
- 29 Απριλίου 1941** Ο διοικητής της Νεοζηλανδικής Μεραρχίας Στρατηγός Φράιμπεργκ φθάνει στην Κρήτη.

30 Απριλίου 1941 Ο Φράιμπεργκ αναλαμβάνει τη διοίκηση των συμμαχικών δυνάμεων του νησιού.

14 Μαΐου 1941 Στρατιωτικοί στόχοι της Κρήτης βομβαρδίζονται συστηματικά και επακολουθεί μεγάλη επίθεση.

8 - 19 Μαΐου 1941 Προσγειώνονται τα πολεμικά αεροπλάνα της Γερμανικής αεροπορίας στα αεροδρόμια της Αττικής και της Νότιας Ελλάδας και προετοιμάζονται για επίθεση.

20 Μαΐου 1941 Την 6:30 πρωινή αρχίζει η Γερμανική επίθεση. Βομβαρδίζονται και ρίχνονται αλεξιπτωτιστές στα Χανιά, στο Ρέθυμνο και το Ηράκλειο. Σημειώνονται κατά τόπους συγκρούσεις των Γερμανών αλεξιπτωτιστών με τα συμμαχικά στρατεύματα, τα οποία ενισχύονται από τον ντόπιο πληθυσμό.

21 Μαΐου 1941 Οι Γερμανοί ρίχνουν το βάρος της επίθεσής τους στην κατάληψη του αεροδρομίου του Μάλεμε. Το απόγευμα προσγειώνεται αεροπλάνο με σημαντικές στρατιωτικές δυνάμεις και υλικό για την επίθεση. Ο Βρετανικός ναυτικός στόλος της Μεσογείου χτυπά τη γερμανική νηοπομπή, που κατευθύνεται προς την Κρήτη. Βυθίζονται 15 επιταγμένα σκάφη με άγνωστο αριθμό θυμάτων ή αγνοουμένων.

-
- 22 Μαΐου 1941** Το αεροδρόμιο του Μάλεμε καταλαμβάνεται οριστικά από τους Γερμανούς. Προσπάθεια ανακατάληψης από Ελληνικές και Συμμαχικές δυνάμεις δεν αποδίδει.
- 23 Μαΐου 1941** Η Ελληνική πολιτική ηγεσία εγκαταλείπει την Κρήτη με το αντιτορπιλικό «Ντικόι». Με το μήνυμά του στο Στρατηγείο ο Τσόρτσιλ τονίζει: «Η μάχη της Κρήτης πρέπει να κερδηθεί».
- 24 Μαΐου 1941** Οι βομβαρδισμοί των πόλεων της Κρήτης συνεχίζονται. Στα Χανιά οι Γερμανοί παίρνουν την πρωτοβουλία των κινήσεων. Στο Ρέθυμνο και το Ηράκλειο οι αμυνόμενοι δηλώνουν ότι θα συνεχίσουν τη μάχη «μέχρις εσχάτων».
- 25 Μαΐου 1941** Οι Γερμανοί καταλαμβάνουν την Κάντανο. Η απρόσμενη αντίσταση του λαού της Καντάνου πυροδοτεί το μίσος των Γερμανών, που ξεσπά σε αντίποινα με ομαδικές εκτελέσεις, πυρπολήσεις και άλλες σημαντικές καταστροφές.
- 26 Μαΐου 1941** Καταλαμβάνεται ο Γαλατάς. Οι συμμαχικές δυνάμεις μάχονται απελπιστικά για να προστατέψουν τα Χανιά. Με δήλωσή του ο Στρατηγός Φράιμπεργκ επισημαίνει τη δύσκολη θέση στην οποία αυτές έχουν περιέλθει.

27 Μαΐου 1941 Ο Αρχιστράτηγος της Μέσης Ανατολής Ουέιβελ στέλνει μήνυμα να εκκενωθεί το νησί από τις συμμαχικές δυνάμεις. Για τη διάσωση και μεταφορά τους στέλνονται πλοία του Βρετανικού Στόλου. Τα Χανιά περιέρχονται στα χέρια των εισβολέων.

28 Μαΐου 1941 Αρχίζει η κάθοδος για αποχώρηση των συμμαχικών στρατευμάτων προς τα Σφακιά. Οι Βρετανοί χωρίς να ενημερώσουν τις Ελληνικές δυνάμεις εκκενώνουν τη νύχτα την πόλη του Ηρακλείου και επιβιβάζονται στα πλοία, που καταφτάνουν για το σκοπό αυτό στο λιμάνι. Ιταλικά στρατεύματα, που προέρχονται από τα Δωδεκάνησα, αποβιβάζονται στη Σητεία και καταλαμβάνουν το Νομό του Λασιθίου.

29 Μαΐου 1941 Οι τελευταίες εστίες αντίστασης στο Ρέθυμνο καταλαμβάνονται από τους Γερμανούς.

30 Μαΐου 1941 Ο Στρατηγός Φράιμπεργκ αποχωρεί από την Κρήτη.

31 Μαΐου 1941 Το τελευταίο Βρετανικό πλοίο παραλαμβάνει μέρος των συμμαχικών στρατευμάτων. Οι δυνάμεις, που δεν κατορθώνουν να επιβιβαστούν, παραδίδονται, συλλαμβάνονται ή καταφεύγουν στα βουνά της Κρήτης. Η Γερμανική σβάστικα κυματίζει στο νησί, η κατοχή απλώνεται σε αυτό και ταυτοχρόνως κορυφώνεται η αντίσταση του κρητικού λαού.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

τηλ.: 2831343310, 2831340702
e-mail: press.reth@crete.gov.gr • www.crete.gov.gr